

LOBĒŠANAS ATKLĀTĪBAS LIKUMS

1.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir:

1) nodrošināt lobēšanas atklātību, veicinot sabiedrības uzticību lobētāju un institūciju, kam ar normatīvo aktu vai publisko tiesību līgumu piešķirtas varas pilnvaras ierosināt, izstrādāt, saskaņot, pieņemt vai izsludināt šajā likumā noteikto dokumentu (turpmāk – publiskās varas institūcija), darbībai;

2) nodrošināt vienlīdzīgas iespējas ieinteresētajām fiziskajām personām, privāto tiesību juridiskajām personām vai šādu personu apvienībām (turpmāk – privātpersona) iesaistīties lobēšanā.

2.pants. Lobēšanas jēdziens

(1) Lobēšana ir apzināta privātpersonas interesēs veikta saziņa ar publiskās varas institūcijas pārstāvi nolūkā ietekmēt publiskās varas institūcijas pārstāvja rīcību dokumentu un to projektu ierosināšanas, izstrādes, saskaņošanas, pieņemšanas vai izsludināšanas procesā.

(2) Lobēšana nav publiskās varas institūciju pārstāvju savstarpējā komunikācija amata pienākumu izpildes ietvaros.

(3) Lobēšanas pakalpojums ir lobēšanas pasākums vai pasākumu kopums saskaņā ar līgumu vai savstarpēju vienošanos par atlīdzību vai bez tās.

3.pants. Likuma darbības joma

(1) Šo likumu piemēro, lobējot šāda dokumenta vai tā projekta ierosināšanu, izstrādi, saskaņošanu, pieņemšanu vai izsludināšanu:

- 1) ārējais normatīvais akts;
- 2) attīstības plānošanas dokuments;
- 3) informatīvais ziņojums;
- 4) Latvijas oficiālā viedokļa dokuments starptautisko organizāciju un Eiropas Savienības institūcijās;
- 5) Saeimas lēmums, Saeimas deputātu patstāvīgais priekšlikums, jautājums vai pieprasījums;
- 6) Saeimas, Valsts prezidenta, Ministru kabineta vai pašvaldības domes politiskais lēmums;
- 7) iekšējais normatīvais akts;

8) Ministru kabineta rīkojums;

9) deleģēšanas līgums.

(2) Šo likumu nepiemēro, ja viedokli par šā panta pirmajā daļā minēto dokumentu vai to projektu ierosināšanu, izstrādāšanu, saskaņošanu, pieņemšanu vai izsludināšanu, tiek publiskots:

1) sniedzot atzinumu par tiesību akta projektu, ja saskaņojuma uzdevums ir norādīts Valsts sekretāru sanāksmes, Ministru kabineta komitejas sanāksmes vai Ministru kabineta sanāksmes protokollēmumā;

2) sniedzot atzinumu vai informāciju pēc publiskās varas institūcijas pieprasījuma;

3) plānotu un organizētu sabiedrībai pieejamu pasākumu publiskā vietā, reklāmas, publikācijas plašsaziņas līdzeklī ietvaros, kā arī pulcēšanās brīvības izpausmes (sapulci, gājienu, piketu) ietvaros;

4) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā īstenotā sabiedriskā apspriešanā un publiskā apspriešanā;

5) sociālā dialoga ietvaros normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

4.pants. Lobētāja jēdziens

(1) Lobētājs ir fiziska persona, kas veic lobēšanu savās vai citu privātpersonu interesēs par atlīdzību vai bez tās.

(2) Lobētājs veic lobēšanu savās interesēs, ja tas:

1) pārstāv sevi un savas personiskās intereses;

2) ir komersanta, kura interesēs veic lobēšanu, īpašnieks, dalībnieks (akcionārs), kapitāla daļu turētājs;

3) ir organizācijas, biedrības vai nodibinājuma biedrs, ja tas lobē organizācijas, biedrības vai nodibinājuma vienotās intereses;

4) pārstāv komersanta intereses vai organizācijas, biedrības vai nodibinājuma vienotās intereses, atrodoties ar komersantu vai organizāciju, biedrību vai nodibinājumu darba tiesiskās attiecībās.

(3) Lobētājs veic lobēšanu citas privātpersonas interesēs, ja tas:

1) ir līgumiskās attiecībās ar jebkuru personu, lai tās interesēs veiktu lobēšanu;

2) pārstāv juridisku personu (komersantu, organizāciju, biedrību vai nodibinājumu), kura nodrošina lobēšanas pakalpojumu trešajai personai.

(4) Ja lobētājs stādās priekšā, kā komersanta, organizācijas, biedrības vai nodibinājuma amatpersona, darbinieks, biedrs vai pārstāvis, tiek prezumēts, ka viņš lobē attiecīgā komersanta, organizācijas, biedrības vai nodibinājuma interesēs, ja vien viņš pats neapgalvo pretējo.

5.pants. Lobēšanas līgums

(1) Ja Lobētājs veic lobēšanu citu privātpersonu interesēs par atlīdzību, lobētājs vai lobētāja darba devējs, kurš apņemas to nodrošināt, slēdz lobēšanas līgumu. Lobēšanas līgums slēdzams rakstveidā.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikums attiecas uz organizāciju, biedrību vai nodibinājumu tikai tad, ja lobēšana tiek veikta kāda atsevišķa biedra vai citas privātpersonas interesēs. Šā panta pirmās daļas noteikums neattiecas uz organizāciju, biedrību vai nodibinājumu, ja lobēšana tiek veikta tāda atsevišķa biedra interesēs, kurš ir organizācija, biedrība vai nodibinājums.

(3) Publiskās varas institūcijas pārstāvim ir tiesības pieprasīt uzrādīt šā panta pirmajā daļā minēto līgumu.

6.pants. Lobēšanas reģistrēšana un informācijas publicēšana

(1) Saņemot priekšlikumu par šā likuma 3.panta pirmās daļas dokumentu vai tā projektu, ja tas fiksēts rakstiskā, audio vai video formā, izņemot ja priekšlikuma sniedzējs ir šā likuma 4.panta otrās daļas 1.punktā minētā persona, publiskās varas institūcija desmit dienu laikā no dienas, kad saņemts priekšlikums, reģistrē un publicē institūcijas tīmekļa vietnē šādu informāciju:

- 1) lobētāja vārds un uzvārds;
- 2) lobētāja pārstāvētās organizācijas, biedrības vai nodibinājuma vai komersanta nosaukums;
- 3) vārds un uzvārds fiziskai personai vai nosaukums juridiskai personai, kuras interesēs veic lobēšanu;
- 4) datums, kad saņemts priekšlikums par dokumentu;
- 5) dokumenta vai dokumenta projekta nosaukums, par kuru tiek veikta lobēšana;
- 6) lobētāja sniegtā priekšlikuma īss satura izklāsts.

(2) Publiskās varas institūcija informē lobētāju par lobēšanas informācijas publiskošanu.

(3) Ja lobētājs atkārtoti veic lobēšanu par to pašu dokumentu vai tā projektu, tad publiskās varas institūcija var neregistrēt katru lobēšanas gadījumu atsevišķi. Ja lobētājs, par kura veikto lobēšanu informācija jau ir reģistrēta un publicēta, lobēšanu veic par tādu dokumentu vai dokumenta projektu, kurš iepriekš nav norādīts institūcijas tīmekļa vietnē, vai lobētājs pārstāv citu privātpersonu, nekā iepriekš norādīts, ierakstu papildina ar attiecīgo informāciju.

(4) Lobētāja sniegtais priekšlikums, ja tas ir fiksēts rakstiskā, audio vai video formā, par dokumentu un dokumenta projektu ir

vispārpieejama informācija. Priekšlikuma daļa, kas neattiecas uz dokumentu vai tā projektu, vai satur komercnoslēpumu, nav vispārpieejama informācija.

(5) Publiskās varas institūcija reģistrē lobētāja kontaktinformāciju kā ierobežotas pieejamības informāciju.

(6) Publiskās varas institūcijas vadītājs ir atbildīgs par lobēšanas reģistrēšanas un publicēšanas nodrošināšanu.

(7) Šā panta pirmajā daļā minētā informācija publiskās varas institūcijas tīmekļa vietnē glabājama 5 gadus.

7.pants. Lobētāja, kas pārstāv sevi un savas personiskās intereses, iesnieguma izskatīšanas kārtība

(1) Saņemot priekšlikumu, kurš institūcijas ieskatā ir būtisks dokumenta izstrādei vai virzībai, no iesniedzēja, kurš ir identificējama šā likuma 4.panta otrās daļas 1.punktā minētā persona, publiskās varas institūcija var reģistrēt un publicēt informāciju atbilstoši šā likuma 6.panta pirmajai daļai, ievērojot šādu kārtību:

1) publiskās varas institūcija sniedz atbildi iesniedzējam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, vienlaikus informējot par iesnieguma satura un personas identitātes atklāšanu, ja divu nedēļu laikā netiks saņemts šīs personas iebildums;

2) publicēt informāciju, ja šā panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajā termiņā nav saņemti iesniedzēja iebildumi pret priekšlikuma publicēšanu un fiziskās personas identitātes atklāšanu.

(2) Ja publiskās varas institūcija saņēmusi vairākus privātpersonu atsevišķus iesniegumus, vai vairāku privātpersonu kopīgus, pēc būtības vienāda satura iesniegumus par šā likuma 3.panta pirmās daļas dokumentu vai tā projektu, publiskās varas institūcija, reģistrējot lobēšanas priekšlikumu, var vienkopus norādīt personas, kas iesniegušas attiecīgu iesniegumu.

(3) Uz šā panta pirmajā daļā minētajiem iesniegumiem ir attiecināms šā likuma 6.panta otrajā, ceturtajā, piektajā, sestajā, septītajā un astotajā daļā noteiktais.

8.pants. Lobētāja pienākumi

Lobētājam ir šādi pienākumi:

1) pēc publiskās varas institūcijas pārstāvja pieprasījuma atklāt šā likuma 6.panta pirmajā daļā norādīto informāciju;

2) informēt privātpersonu, kuras interesēs veic lobēšanu, par pienākumu publiski atklāt informāciju par lobēšanu viņa interesēs.

9.pants. Lobēšanas ierobežojumi

(1) Publiskās varas institūcijas pārstāvim, tās amata pilnvaru laikā ir aizliegts lobēt jebkuras privātpersonas interesēs, ja tas var radīt interešu konfliktu, var būt pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām vai var kaitēt tiešo darba pienākumu pildīšanai.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums uz valsts amatpersonām attiecas arī vienu gadu pēc amata pilnvaru beigām.

(3) Personai, kuru publiskās varas institūcija pēc savas iniciatīvas uzaicinājusi kā ekspertu dokumenta projekta izstrādāšanā vai saskaņošanā, veicot eksperta pienākumus ir aizliegts vienlaicīgi lobēt citas personas interesēs par šo pašu dokumenta projektu. Par ekspertu uzskata personu no brīža, kad tā ir piekritusi sniegt viedokli par dokumenta projektu līdz brīdim, kad attiecīgais dokuments ir pieņemts vai izsludināts, ja tā spēkā stāšanās atkarīga no izsludināšanas.

(4) Lobētājam ir aizliegts:

1) sniegt apzināti nepatiesu informāciju publiskās varas institūcijas pārstāvim par faktiem vai apstākļiem saistībā ar dokumentu vai dokumenta projektu;

2) veikt lobēšanu neesošas privātpersonas vārdā;

3) lobējot vienas privātpersonas interesēs, uzņemties lobēt citas acīmredzami pretrunīgas intereses;

4) apsolīt, ka, izmantojot dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, var panākt publiskās varas pārstāvja rīcību privātpersonas interesēs;

5) slēgt darījumu, vienojoties par samaksu, kas atkarīga no tā, vai panākta publiskās varas pārstāvja rīcība līdzēja interesēs.

(5) Lobētājam vai personai, kas nodarbina lobētāju, ir aizliegts sniegt dāvanas, viesmīlības piedāvājumus (tai skaitā transporta, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu apmaksu) vai citus labumus publiskās varas institūcijas pārstāvim, neatkarīgi no tā, vai minētie labumi domāti publiskās varas institūcijas pārstāvim vai citai personai.

10.pants. Publiskās varas institūcijas pārstāvja rīcība saskarsmē ar lobētāju

Saskarsmē ar lobētāju publiskās varas institūcijas pārstāvim ir aizliegts:

1) neievērojot vienlīdzības principu, kādam no lobētājiem nodrošināt īpašas priekšrocības, salīdzinot ar citām ieinteresētajām privātpersonām;

2) pieņemt no lobētāja vai privātpersonas, kas nodarbina lobētāju, dāvanas, viesmīlības piedāvājumus vai citus labumus savām vai citu personu vajadzībām;

3) izmantot savu dienesta stāvokli un personiskos kontaktus, lai kādam no lobētājiem nodrošinātu ekskluzīvu piekļuvi amatpersonām, kas ir atbildīgas par lobētāja interesēs esošo dokumentu vai to projektu ierosināšanu, izstrādi, saskaņošanu, pieņemšanu vai izsludināšanu;

4) maldināt lobētāju, radot iespaidu par ekskluzīvas piekļuves nodrošināšanu amatpersonām vai iespējamību ietekmēt viņu rīcību;

5) lūgt lobētāju vai privātpersonu, kura nodarbina lobētāju, materiāli atbalstīt publiskās varas institūcijas, kurā viņš ir nodarbināts, vai par tās līdzekļiem rīkot pasākumus.

Pārejas noteikums

Ministru kabinets līdz 2015.gada 31.martam izskata iespēju veidot centralizētu vietni, kurā vienkopus tiktu uzkrāta un pārpublicēta visu publiskās varas institūciju publicētā informācija par lobēšanu.

Ministru prezidents

V.Dombrovskis

Vizē:

Korupcijas novēršanas un

apkarošanas biroja priekšnieks _____ J.Streļčenoks

2013.12.16. 16:27

1432

A.Strīķeris, 67356165-231,

Alvils.Strikeris@knab.gov.lv